

Ubóstwo energetyczne

Analiza ubóstwa energetycznego w gminach - zadanie wynikające z Programu ochrony powietrza

W związku ze zmianą Programu Ochrony Powietrza dla województwa mazowieckiego (wprowadzoną Uchwałą nr 204/23 z dnia 21 listopada 2023 r.), gminy zobowiązane są m. in. do wykonania analizy ubóstwa energetycznego i doradztwa osobom ubogim energetycznie.

Celem działania jest oszacowanie skali zjawiska ubóstwa energetycznego w każdej mazowieckiej gminie. Analiza ta pozwoli na identyfikację osób narażonych na ubóstwo energetyczne oraz skierowanie do nich odpowiedniego wsparcia.

Cytując Uchwałą działanie polega na:

1) Przygotowaniu **do 31 grudnia 2024 roku** analizy problemu ubóstwa energetycznego w gminie, polegającej na:

- identyfikacji gospodarstw ubogich energetycznie,
- przygotowaniu bazy danych o osobach, które spełniają wymagania programu Stop Smog (zgodnie z art. 11d ust. 1 pkt 1-6 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. 2022 r. poz. 438) lub późniejszymi zmianami kryteriów programu), zgodnie z przepisami prawa dotyczącymi przetwarzania danych osobowych,
- wstępnej identyfikacji potrzeb inwestycyjnych w zakresie wymiany źródeł ciepła i termomodernizacji w budynkach, które zamieszkują ww. osoby.

2) Wytypowaniu gospodarstw domowych ubogich energetycznie oraz przeprowadzenie analizy możliwości wsparcia wytypowanych mieszkańców, w tym zakresu możliwego wsparcia finansowego nie tylko w ramach budżetu samorządu gminnego, ale również innych instrumentów wsparcia.

3) Wsparciu mieszkańców gminy dotkniętych ubóstwem energetycznym za pośrednictwem wizyt doradców energetycznych na każdym etapie (od planowania, po zakończenie inwestycji) - nie tylko w zakresie pozyskania środków na dofinansowanie ale również analizy zużycia energii w gospodarstwie domowym oraz możliwości jej zmniejszenia, propagowanie zmiany nawyków, zapewnienie dostępu do informacji nt. możliwości poradzenia sobie z problemem, identyfikacji potrzeb inwestycyjnych, oszacowanie ich kosztów i opłacalności, w tym przeprowadzenia audytów energetycznych lub oceny charakterystyki energetycznej odwiedzanych gospodarstw domowych ubogich energetycznie, pozyskanie dofinansowania, wybór wykonawcy prac, nadzór nad

prawidłową realizacją inwestycji, a także rozliczenie uzyskanego dofinansowania.

Jako uzupełnienie ww. elementów działania rekomendowane jest uruchomienie programu osłonowego w postaci dopłat do wyższych kosztów ogrzewania, a także realizacja przez gminę programu Stop Smog poprzez dofinansowanie wymiany kotłów i termomodernizacji.

Do realizacji działania gmina może wykorzystać wyniki wcześniejszej inwentaryzacji budynków, dane z bazy CEEB i inne zasoby danych będące w gestii gminy, a także informacje zebrane w trakcie kontroli źródeł ciepła albo wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracowników pomocy społecznej.

Na każdym etapie realizacji działania wymagana jest ścisła współpraca z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi instytucjami, od których możliwe jest uzyskanie potrzebnych danych. W ramach współpracy wymagana jest wymiana danych pomiędzy gminnymi ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi instytucjami, dysponującymi niezbędnymi informacjami, a samorządem gminnym.

Przeprowadzenie profesjonalnej i dokładnej analizy ubóstwa energetycznego pozwoli na identyfikację osób narażonych na ubóstwo energetyczne oraz na skierowanie do nich instrumentów wsparcia w możliwie najkrótszym czasie. Należy pamiętać, iż w przypadku stwierdzenia niezrealizowania działań zawartych w POP Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska może nałożyć na gminę **karę pieniężną w wysokości min. 50 tys. zł.**

Poniżej umieszczone zostały ciekawe opracowania, artykuły oraz podsumowania badań dotyczące powyższego tematu, które z pewnością ułatwią przygotowanie się do realizacji tego obowiązku.